

Společné stanovisko

České společnosti paliativní medicíny ČLS JEP

a

Fóra mobilních hospiců

k poslanceckému návrhu zákona o paliativní péči, rozhodování na konci života a eutanázii

- Návrh zákona reaguje na skutečnost, že v ČR v roce 2020 pacienti s nevyлéčitelným onemocněním v závěru života často zakoušejí výrazné utrpení v oblasti tělesné (např. bolest), ale i psychosociální a spirituální (např. úzkost, frustrace, ztráta smyslu, absence respektu, samota).
- Utrpení pacientů (a jejich blízkých) lze účinně zmírnit erudovanou paliativní péčí. Kvalitní paliativní péče ale není v současné době velké části pacientů reálně dostupná. Zavést v této situaci do českého právního řádu a do klinické praxe jako řešení problému utrpení v závěru života možnost eutanázie a asistované sebevraždy proto považujeme za nezodpovědné a nepřijatelné.
- Předložený návrh zákona má ve svém názvu také *paliativní péči a rozhodování na konci života*. Paliativní péče má za cíl udržení přijatelné kvality života v situaci závažného onemocnění, eutanázie řeší technické aspekty usmrcení pacienta na jeho žádost. Spojení těchto velmi odlišných „agend“ v rámci jednoho zákona považujeme za věcně nesprávné a navíc matoucí pro širokou veřejnost v otázce náplně a cílů paliativní péče. Důvodně se domníváme, že je tato část do textu návrhu vložena pouze za účelem vytvoření zdání, že zákon přináší komplexní řešení péče v závěru života s cílem zvýšit jeho obecnou společenskou přijatelnost a legislativní průchodnost. Předložený návrh ale téma dostupnosti a podmínek pro poskytování paliativní péče fakticky neřeší a proto by termín *paliativní péče* neměl v názvu zákona figurovat.
- Téma rozhodování o rozsahu zdravotní péče na konci života včetně nástrojů zástupného rozhodování (např. institut dříve vysloveného přání) jsou aktuálně diskutovány a řešeny v rámci připomínkového řízení vládního návrhu novely zákona č.372/2011 Sb. o zdravotních službách. Jejich řešení v rámci zákona o eutanázii považujeme za nesystémové.

- Koncepční kroky vedoucí ke zlepšení dostupnosti paliativní péče v ČR jsou popsány v dokumentu [Memorandum o spolupráci na systematickém rozvoji paliativní péče v ČR](#), který byl podepsán 30.7.2019 ministrem zdravotnictví, zástupci odborné společnosti a zdravotních pojišťoven. Realizace těchto kroků je však na samém začátku a stavu obecné dostupnosti kvalitní paliativní péče zatím nebylo zdaleka dosaženo.

Z výše uvedených důvodů s návrhem zákona nesouhlasíme a doporučujeme Poslanecké sněmovně PČR, aby návrh odmítla.

Jako odborná společnost jsme připraveni jednat se všemi stranami, kterým záleží na lepším legislativním zakotvení paliativní péče.

15. 8. 2020

MUDr. Ondřej Sláma, Ph.D.

Česká společnost paliativní medicíny ČLS JEP

Mgr. Monika Marková

Fórum mobilních hospiců